

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qibləgahımdır

Əli Əliyev

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 224 (21.125)

25 noyabr 2014-cü il, çərşənbə axşamı

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Şərur rayonunun Dizə kəndində quruculuq işləri aparılmışdır

Dizə kənd məktəbi müasir binada fəaliyyət göstərəcəkdir

Noyabrın 22-də Dizə kənd tam orta məktəbinin açılışı olmuşdur.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov açılış tədbirində iştirak etmişdir.

Məktəbin direktoru Cəmilə Məmmədova çıxış edərək demişdir ki, bu gün muxtar respublikanın bütün yaşayış məntəqələrində, eləcə də Şərur rayonunda müasir təhsil infrastrukturunu yaradılmışdır. Dizə kənd məktəbinin yenidən qurulması da bu sahədə görülən işlərin tərkib hissəsidir. Yaradılan şərait pədaqoji kollektiv üzərinə daha böyük vəzifələr qoyur, gənclərin hərtərəfli təhsil almasına imkan verir. Cəmilə Məmmədova yaradılan şəraitə görə kollektiv adından minnətdarlıq etmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov Dizə kənd tam orta məktəbinin istifadəyə verilməsi münasibətilə kollektivi təbrik edərək demişdir: "Ölkəmizdə həyata keçirilən tədbirlər sırasında təhsilin inkişafına xüsusi diqqət və qayğı göstərilir, təhsilli, vətənpərvər, ixtisaslı və peşə hazırlığına malik olan gənclərin yetişdirilməsi diqqət mərkəzində saxlanılır.

vəzifələrin uğurla yerinə yetirilməsinə imkan verəcəkdir. Ötən tədris ilində məktəbin qazandığı nailiyyətlər tədrisin düzgün qurulması nəticəsində mümkün olmuşdur. Nizam-intizam, müəllim tələbkarlığı və şagird çalışqanlığı gələcəkdə Dizə kənd tam

tabxana, bufet, idman zalı və açıq idman qurğuları vardır.

Məktəbin zəngin fonda malik olan kitabxanası şagirdlərin elmin sirlərinə dərinlən bələd olmalarına geniş imkanlar açır. Kitabxanada 4700-ə yaxın dərslik və bədii

fənlərin tədrisi prosesində muzeylərlə təhsil müəssisələri arasında interaktiv əlaqələrin yaradılmasına, şagirdlərin biliklərinin və milli-mənəvi irsimizə marağının artırılmasına imkan verir. Ali Məclisin Sədri muxtar respublikanın 176 ümumtəhsil məktəbi ilə Hüseyn Cavidin ev-muzeyi arasında videobağlantı vasitəsilə keçilən dərsi izləmişdir.

Kimya-biologiya və fizika laboratoriyalarında lazımi cihazlar, tədris vəsaitləri qoyulmuş, təcrübi məşğələlərin keçirilməsi üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Bütün bunlar şagirdlərin biliklərinin təcrübə yolu ilə möhkəmləndirilməsinə və intellektual səviyyələrinin artırılmasına öz töhfəsini verəcəkdir.

2013-2014-cü dərs ilində məktəbi bitirən məzunlardan 5-i ali məktəblərə, 1-i IX sinif bazasından orta ixtisas məktəbinə, 2 şagird isə Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyə qəbul olunub.

Muxtar respublikada gənclərin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsi, onların idmana olan marağının artırılması, eləcə də asudə vaxtlarının səmərəli təşkili diqqət mərkəzində

Çünki təhsilə qoyulan sərmayə ölkəmizin gələcəyinə qoyulan sərmayədir".

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin "Təhsil milli məqsədlər, mənafeələr əsasında qurulmalıdır" fikrini xatırladan Ali Məclisin Sədri demişdir: "Vətənpərvər və təhsilli gənc həm ölkə, həm də cəmiyyət üçün faydalıdır. Ona görə də gənclərin vətənpərvər böyüdülməsi, onların peşə sahibi olması vacib məsələdir. Bu gün məktəblərdə təhsil alan hər bir gənc vətənpərvər böyüdülməli, onlara ölkəmizin gələcək təminatçıları kimi yanaşılmalı, hər bir gəncin bacarıq və maraqlarına uyğun ixtisaslara yönəldilməsi diqqət mərkəzində saxlanılmalıdır".

Qeyd olunmuşdur ki, ölkəmizdə bu tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün hər cür şərait yaradılmış, orta, peşə, orta ixtisas və ali təhsil pillələri üzrə tədrisin təşkili təmin olunmuşdur. Bu imkanlardan lazımcınca yararlanan, daha yaxşı bilik alan gənclər xarici ölkələrdə ali təhsil almağa göndərilirlər. Yaradılan bu şərait və göstərilən qayğı müəllim və şagirdlər qarşısında mühüm vəzifələr qoyur. Müəllimlər ölkəmizin gələcəyini hazırlamaq kimi mühüm bir vəzifənin məsuliyyətini dərk etməli, gənclərimiz isə ölkəmizin gələcək təminatçıları kimi yetişməlidir.

Ali Məclisin Sədri demişdir: "Bu gün Dizə kənd tam orta məktəbində lazımi şərait yaradılmış, məktəb müasir təhsil sisteminin tələbləri səviyyəsində qurulmuş, zəruri tədris avadanlıqları ilə təmin olunmuşdur. Bütün bunlar da qarşıya qoyulan

orta məktəbini muxtar respublikanın nümunəvi ümumtəhsil məktəblərindən birinə çevirəcəkdir".

Ali Məclisin Sədri qazanılan nailiyyətlərə görə məktəbin kollektivinə təşəkkürünü bildirmiş, onlara təhsildə uğurlar arzulamışdır.

Açılışı bildirən lent kəsilmiş, məktəb binasına baxış olmuşdur.

Bildirilmişdir ki, 234 şagird yerlik məktəbdə geniş sinif otaqları, kimya-biologiya və fizika laboratoriyaları, hərbi kabinə, kompüter, şahmat, müəllimlər otaqları, ki-

ədəbiyyat vardır. Baxış zamanı şagirdlərin dünyagörüşünün formalaşmasında bədii ədəbiyyatlardan mütaliənin əhəmiyyəti qeyd olunmuşdur.

Məktəbdə informasiya texnologiyaları ilə təminatda xüsusi diqqət yetirilmişdir. Kompüter otağında 19 kompüter dəsti

saxlanılır. Bu işə ümumtəhsil məktəblərində də xüsusi diqqət yetirilir. Dizə kənd tam orta məktəbinin idman zalında şərait, həmçinin açıq idman qurğuları bədən tərbiyəsi dərslərinin yüksək səviyyədə tədrisinə imkan verəcəkdir. Hər cür təchizata malik olan hərbi kabinədə isə şagirdlər ilkin hərbi biliklərə yiyələnəcəklər.

Məktəbin müəllimləri ilə görüşən Ali Məclisin Sədri demişdir: "Dizə kənd orta məktəbi müasir tədrisin tələbləri səviyyəsində qurulmuşdur. Ona görə də müəllimlər özləri də bu tədris vəsaitlərini öyrənməlidirlər ki, şagirdlərə də öyrədə bilsinlər. Vətənpərvər və təhsilli olan gənc hansı sahədə çalışmasından asılı olmayaraq ölkəmizə sədaqətlə xidmət edəcəkdir".

Məktəbin müəllimi Rüksarə Əliyeva minnətdarlıq edərək demişdir ki, istifadəyə verilən hər bir müasir məktəb binası Vətənimizə, xalqımıza xidmətin daha bir ifadəsidir. Hər bir ölkənin inkişafı, ilk növbədə, onun təhsilinin səviyyəsi ilə ölçülür. Bu gün muxtar respublikamızda təhsilin hərtərəfli inkişafı üçün kompleks işlər görülür, hər cür maddi-texniki bazaya malik məktəb binaları tikilib istifadəyə verilir. Müəllimlər yaradılan bu şəraitə öz səmərəli fəaliyyətləri ilə cavab verəcək, təhsilli və vətənpərvər gənclər yetişdirəcəklər.

Məktəb binasının həyətidə də geniş abadlıq işləri aparılmış, işıqlandırma sistemi quraşdırılmış, ağac və gül kolları əkilməmişdir.

Ardı 2-ci səhifədə

Dizə Kənd Mərkəzi istifadəyə verilmişdir

Dizə kəndində tikilən yeni kənd mərkəzi ayrı-ayrı dövlət strukturlarının vahid mərkəzdə fəaliyyətinə şərait yaradacaqdır. Artıq dövlət qurumları tərəfindən kənd sakinlərinə daha səmərəli xidmət göstəriləcəkdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov kənd mərkəzinin açılışını etmiş, binada yaradılan şəraitlə tanış olmuşdur.

İki mərtəbədən ibarət olan kənd mərkəzində inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəlik, Yeni Azərbaycan Partiyası ərazi ilk təşkilatı, rabitə evi, kitabxana, baytarlıq və polis sahə məntəqələri, kənd mədəniyyət evi, klub və 70 yerlik tədbirlər zalı yerləşir. Özünəməxsus üslubda tikilən binanın işıqlı foyesi, geniş və yaraşığı iş otaqları vardır. Tədbirlər zalında ictimai-mədəni tədbirlərin keçirilməsi

üçün lazımı şərait yaradılıb.

Binada kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəlik və kənd bələdiyyəsinin fəaliyyəti üçün hər cür şərait vardır. Rabitə evində quraşdırılan yeni nəsil ATS və poçt şöbəsi əhaliyə müvafiq xidmət göstərəcəkdir.

Yeni Azərbaycan Partiyası Dizə kənd ərazi ilk təşkilatı üçün də ayrıca iş otağı ayrılmışdır.

Baxış zamanı qeyd olunmuşdur ki, ərazi ilk təşkilatının 167 üzvü vardır. Onlardan 37-si qadın, 39-u isə gənclərdir.

Mərkəzin birinci mərtəbəsində yerləşən zəngin kitabxanada 5705 kitab vardır. Onlardan 1106-sı latın, 4599-u kiril əlifbası ilə çap olunmuş bədii ədəbiyyatlardır. Binada baytarlıq və polis sahə məntəqələri üçün də nümunəvi iş şəraiti yaradılmışdır.

Dizə kəndində xəstəxanatepli yeni həkim ambulatoriyası tikilmişdir

Muxtar respublikada səhiyyə sahəsində aparılan quruculuq tədbirləri əhalinin sağlamlığının qorunmasına xidmət edir. Son illər kəndlərdə digər sosial obyektlərlə yanaşı, müasir tibb ocaqlarının da istifadəyə verilməsi sakinlərə keyfiyyətli səhiyyə xidmətinin göstərilməsinə şərait

yaratmışdır.

Noyabrın 22-də Dizə kəndində həkim ambulatoriyasının açılışı olmuşdur.

Ali Məclisin Sədri ambulatoriyada yaradılan şərait və əhaliyə göstərilən səhiyyə xidmətinin keyfiyyəti ilə maraqlanmışdır.

İkimərtəbəli ambulatoriya binası 11 otaq-

dan ibarətdir. Burada qeydiyyat, stomatoloji kabinə, peyvənd, doğuş, müayinə, mama, palata və manipulyasiya otaqları, aptek vardır. Otaqların hər birinin təyinatına uyğun müasir avadanlıqlarla təchiz olunması tibbi xidmətin nümunəvi təşkilinə imkan verəcəkdir. Hazırda ambulatoriyada 7 nəfər

çalışır.

Ali Məclisin Sədri uşaqların dispanserizasiyasının təşkilinin əhəmiyyətini vurğulamış, gigiyenik qaydalara əməl olunması və profilaktik tədbirlərin vaxtında aparılması barədə tapşırıqlar vermişdir.

Xidmət mərkəzində nümunəvi şərait yaradılmışdır

Həmin gün Dizə kəndində yeni xidmət mərkəzinin də açılışı olmuşdur.

Xidmət mərkəzində yaradılan şəraitlə maraqlanan Ali Məclisin Sədri məlumat vermişdir ki, mərkəzdə ərzaq və təsərrüfat malları mağazaları, ət satışı yeri, bərbərxana və qadın gözəllik salonu fəaliyyət göstərir. Mərkəzdə 5 nəfər işlə təmin olunmuşdur.

Xidmət mərkəzi ilə tanışlıqdan sonra kənd sakinləri ilə görüşən Ali Məclisin Sədri demişdir ki, aparılan quruculuq işləri nəticəsində Dizə kəndi də muxtar respublikanın abad kənd yaşayış məntəqələrinin sırasına qoşulmuşdur. Bu gün kənd sakinlərinin bütün sosial problemləri həll olunmuşdur. Həyata keçirilən tədbirlər kənddə

uşaqların yaxşı təhsil almasına, sakinlərin sağlamlığının qorunmasına, dövlət qurumlarının səmərəli fəaliyyətinə imkan verəcəkdir. Həmçinin kənddə elektrik enerjisinin və təbii qazın davamlı olması üçün tədbirlər görülmüş, kənd yolu müasir tələblər səviyyəsində yenidən qurulmuş, içməli su xətti çəkilmişdir. Bütün bunlar dövlətimizin vətəndaşlarına göstərdiyi qayğının daha bir ifadəsidir. Sakinlər də bu yaradılanlardan, qurulanlardan səmərəli istifadə etməli, onların qorunub saxlanması fəallıq göstərməlidirlər.

Kənd sakini Suliddin Fərəcov qeyd etmişdir ki, son illər Dizə kəndində geniş quruculuq işləri aparılmışdır. Kənd körpüsü

yenidən qurulmuş, sosial qayğıya ehtiyacı olan ailələr üçün fərdi evlər tikilmiş, nasos stansiyası istifadəyə verilmişdir. Aparılan quruculuq işlərinin davamı olaraq bu gün kənddə yeni sosial obyektlər istifadəyə verilir. Görülən bu işlər ölkəmizdə ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi xəttinin uğurla davam etdirilməsinin nəticəsidir. Suliddin Fərəcov kənd sakinləri adından yaradılan şəraitə görə minnətdarlıq etmiş, qurulanlardan, yaradılanlardan səmərəli istifadə edəcəklərinə söz vermişdir.

* * *

Aparılan tikinti-quruculuq işləri çərçivəsində 2 kilometrlik kənddaxili yola yeni asfalt örtük salınmış, 28 su keçidi, 530

metr uzunluğunda beton kanal tikilmiş, yolun kənarları boyunca hasarlar çəkilmişdir. Həmçinin kəndin rabitə sistemi də müasirləşdirilmiş, 1 kilometr fiber-optik, 2 kilometr yeraltı və 9 kilometrədən artıq yerüstü kəbellər çəkilmişdir. Kəndin elektrik təchizatı da yaxşılaşdırılmış, 5 min metr uzunluğunda elektrik xətti yenilənmiş, 250 kilovolt-ampər gücündə transformator yarımstansiyası əsaslı təmir olunmuşdur. Bununla yanaşı, 350 metr uzunluğunda müxtəlif diametrlilik qaz xəttinin yeri dəyişdirilmiş, yeni tikililərə 270 metr uzunluğunda qaz xətti çəkilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin mətbuat xidməti

2014-cü il "Sənaye ili"dir

Sənaye inkişaf edən regionun əsas göstəricisidir

İnkişaf etməkdə olan ölkələrin təcrübəsi göstərir ki, iqtisadi təhlükəsizliyə tam nail olunması bütün iqtisadi resursları dövrüyyəyə cəlb edə bilən və bununla onların səmərəli istifadəsinə şərait yaradan sənaye məhsulu istehsalından keçir. Sənaye həm də regional inkişafda mühüm rol oynayır. Keçmiş dövrə məxsus mülahizələrin əksinə olaraq, sənaye müəssisələrinin regionlarda təşkili əhalinin məşğulluq problemlərinin həllində əlavə ucuz xammal ehtiyatlarından səmərəli istifadə olunmasına, iri şəhərlərdə yol-nəqliyyat problemlərinin yaranmamasına, ekoloji vəziyyətin böhran səviyyəsinə çatmadan nəzarətdə saxlanmasına şərait yaradır.

Ölkəmizin regional inkişaf strategiyasını müstəvisində sənaye istehsalına verilən diqqət hələ neçə illər öncəsindən Azərbaycanın tərkib hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında öz bəhrəsini verməyə başlamışdır. Məlum çətinliklərə baxmayaraq, qısa müddət içərisində regionda çoxçeşidli sənaye məhsulu istehsalına nail olunması və ixrac yönümlü məhsul istehsalına başlanılması sənayenin inkişafının yalnız mərkəz və ona yaxın ərazilərdə mümkün ola biləcəyinin ən tutarlı inkaridir. Naxçıvanda artıq sübut olunmuşdur ki, işgüzarlıq və təşkilatçılıq olan yerdə hər bir yerli xammaldan səmərəli istifadə etmək və onun əsasında sənaye müəssisəsi qurmaq mümkündür.

Lakin muxtar respublikanın müasir sənaye potensialına qovuşması asan olmamışdır. Belə ki, 1924-cü ildə yaradılan muxtar respublikanın sənaye potensialı barmaqla sayıla biləcək kустar üsulla işləyən və əsasən də, yüngül və yeyinti sahələrinə aid olan müəssisələrdən ibarət idi.

Tarixə dönüb baxsaq, görürük ki, 1965-ci ildə muxtar respublika sənayesi cəmi 40 adda məhsul istehsal edirdi. Bunun səbəbləri isə 1956-cı ildən başlayaraq muxtar respublika iqtisadiyyatında yerli xammaldan asılı olan sahələrin durğunluq dövrü keçirməsi, ənənəvi kənd təsərrüfatı sahələrinin xammalını emal edən sənaye sahələrinin tənəzzülü idi. Belə ki, həmin dövrdə muxtar respublikada yeyinti sənayesinin həcmi 5 faiz artmış, o dövr üçün respublikanın kimya sənayesinin inkişaf etdirilməsi üçün çox lazımlı xammal olan duz hasilatına ciddi fikir verilməmişdi. Muxtar respublikanın iqtisadiyyatı əvvəlki kimi xammal bazası rolunu oynayan kənd təsərrüfatı yönümlü istiqamətdə inkişaf etdirilirdi.

Azərbaycanın yeni tarixinin başladığı 1969-cu ildə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Azərbaycanında siyasi hakimiyyətə gəlməsi ilə bütün respublikada olduğu kimi, Naxçıvan Muxtar Respublikasının da iqtisadi-mədəni həyatında köklü dəyişikliklər baş vermişdir. Bu dövrdən başlayaraq respublikanın aqrar rayonlarının inkişafına ciddi diqqət yetirilmişdir. Belə ki, 1970-1975-ci illərdə muxtar respublikanın xalq təsərrüfatının müxtəlif sahələrinə əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi buna qədərki 46 ildəkindən, yəni 1925-1970-ci illərdəkindən xeyli çox olmuşdu. Ümumiyyətlə, Naxçıvan Muxtar Respublikasında sənaye məhsulunun artımı 1970-1985-ci illər arasındakı dövrdə dəfələrlə artım dinamikasi ilə müşayiət olunmuşdur. Beləliklə, respublika üzrə sənaye məhsulu istehsalında muxtar respublika sənayesinin xüsusi çəkisi artaraq 1970-ci ildəki 1,1 faiz səviyyədən 1985-ci ildə 2,3 faiz səviyyəsinə çatmışdır.

Bu dövrdə bir sıra sənaye

məhsulları – daşduz, mineral sular, alt trikotaj məmulatları, konserv, ipək xammalı, şərab, üzlük travertin istehsalında Naxçıvan Muxtar Respublikası Azərbaycanda əsas paya sahib olmuşdu. Yerli tələbatın ödənilməsi ilə yanaşı, bu dövrdə muxtar respublikada istehsal olunan travertin üzlük plitələr ittifaqın digər yerlərinə və xarici ölkələrə də ixrac olunurdu.

Bütövlükdə, 1969-1987-ci illər arasında muxtar respublikada sənayenin yüksələn xətlə inkişafı iqtisadiyyatın digər sahələrinin də inkişafına təkan vermiş, 1985-ci ildə iqtisadiyyatın bütün sahələrində işləyənlərin ümumi sayı 1975-ci ildəki müvafiq göstəricidən 2,1 dəfə çox olmuşdur.

1987-1993-cü illərdə baş verən məlum hadisələr Naxçıvan Muxtar Respublikasında da sənayenin inkişafına ciddi ziyan vurmuşdur. Hələ 1985-ci ildən başlayaraq ittifaqın Azərbaycan da daxil olmaqla bir sıra respublikalarının iqtisadiyyatına zərbə vuran dırnaqarası islahat məqsədli qərarlar üzümlüklərin məhvinə və buna bağlı emal sənayesi sahələrinin işini iflic etməyə yönəlmişdi. Bundan sonra cərəyan edən hadisələr, o zaman ki sovet rəhbərliyinin Azərbaycana qarşı zidd siyasəti, Ermənistanın işğalçılıq hərəkətləri, bütövlükdə, respublikanın və blokada vəziyyətinə salınmış Naxçıvan Muxtar Respublikasının iqtisadiyyatına, onun sənayesinin inkişafına mənfi təsir göstərmişdir. 1990-1993-cü illərdə xalqımızın xilaskarı Heydər Əliyevin Naxçıvanda gərgin fəaliyyəti təkcə onun iqtisadiyyatının deyil, bir muxtariyyət kimi özünün də məhv olmasının qarşısını aldı. Dahi şəxsiyyətin söyləri ilə 1991-1992-ci illərdə qonşu Türkiyə və İran respublikaları ilə yaradılmış əlaqələr blokadada yaşayan muxtar respublikanın həyatı vacib problemlərinin həllində mühüm rol oynadı. Bu dövrdə Naxçıvanda aparılmış ciddi islahatlar təkcə ölkəmizin bazar iqtisadiyyatına keçid mərhələsində illərdən olmamış, daha sonrakı iqtisadi islahatların da uğurlu təcrübəsi olmuşdur.

1993-2003-cü illər hər bir azərbaycanlının həyatında silinməz iz qoymuşdur. Bu dövr təkcə iqtisadi və mədəni həyatın müəyyən bir sahəsindəki irəliləyişlərlə deyil, eyni zamanda ölkənin bütövlüyünün qorunmasındakı misilsiz xidmətlər və Azərbaycanın ən yeni tarixinin başlanğıcının qoyulduğu günlərlə yadda qalmışdır. Ağır blokada şəraitində yaşayan Naxçıvanda 1996-cı

ildən başlayan quruculuq və inkişaf xətti sonrakı illərdə özünü bütün ölkədə nümunə kimi göstərilən illklərlə doğrulara bir idarəetmə modeli kimi tarixə düşmüşdür.

Bu dövrə Naxçıvanda iqtisadiyyatın aparıcı sahəsi kimi sənayenin inkişaf etdirilməsi istiqamətində atılan qəti addımlar dövrü dəyə bilər. Regionun iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin olunması üçün bu, çox vacib idi. Fəaliyyətini dayandırmış sənaye müəssisələrinin yenidən işə salınması və yeni müəssisələrin yaradılması sayəsində 2003-cü ildə 1993-cü ildəki nisbətən 3,4 dəfə çox sənaye məhsulu istehsal olunurdu. Artıq bu dövrdə muxtar respublikanın aqrar regiondan aqrar-sənaye regionuna çevrilməsi üçün etibarlı zəmin yaradılmış, mühüm istehsal və bazar infrastrukturunu formalaşdırılmış, sosial infrastruktur yenilənməyə başlanmışdı. Və ümumilikdə, bu mərhələ Naxçıvan Muxtar Respublikasında bütün sahələri əhatə edən yüksəlişin başlanğıcı, kəmiyyət dəyişikliklərinin keyfiyyət dəyişikliklərinə keçmə dövrüdür. Belə ki, 1993-cü ilə nisbətən 2003-cü ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ümumi Daxili Məhsulunun həcmi 6,8 dəfə, əhali gəlirləri isə 10,5 dəfə artmışdır.

2004-cü ildən ölkəmizdə həyata keçirilən regional inkişaf proqramlarının Naxçıvan Muxtar Respublikasında da uğurlu icrası iqtisadiyyatın bütün sahələri ilə yanaşı, sənayenin də güclü inkişafına gətirib çıxarmışdır. Naxçıvan qısa müddət ərzində işçi göndərən regiondan ənənəvi işçi qəbul edən regiona çevrilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında 2003-cü ildən başlayaraq davam edən intibahın növbəti mərhələsi həyatın bütün sahələrində davam etməkdədir. Muxtar respublikada insanların rifahının yüksəlməsinə yönəlmiş siyasət, ilk olaraq, özünü daha çox elm və əmək tutumlu, innovativ yüklü sənaye sahələrinin yaradılması istiqamətində göstərir. Ölkə başçısının iqtisadiyyatın çoxşaxəlilyinin təmin olunması və neftdən asılılığın aradan qaldırılması istiqamətində müəyyən etdiyi strategiyaya uyğun olaraq, Naxçıvan Mux-

Qarşıya qoyulmuş məqsəd aydın olanda çatılması mümkün olmayan hədəf yoxdur. Hələ on il əvvəl Naxçıvanda avtomobil istehsal olunacağı düşünəndə bunun, bəlkə də, çətin iş olduğunu deyər bilərdilər. Ancaq bunun real olduğunu görüb, onu da düşünürsən ki, istənilən şərətdə, hər hansı çətinliklər olduqda belə, ürəyində Vətən sevgisi, çalışmaq əzmi olan hər kəs uğur qazanacaqdır. Naxçıvanın, naxçıvanlıların tarixin dönüş anlarındakı bu uğurları da onların sədaqətinin, gələcəyə inamının, rəhbəri ətrafında sıx birləşmələrinin qələbəsidir. Bu, onların tarixi muxtariyyət qələbəsidir.

Əli CABBAROV

Naxçıvanda enerji təhlükəsizliyi məsələlərinin həll olunmasında növbəti mərhələ kimi bərpaolunan alternativ enerji mənbələrindən istifadəyə geniş yer verilir. Hazırda dünyada Günəş, külək və bioqaz enerji mənbələrindən

Günəş enerjisi layihələri barədə fikir mübadiləsi aparılıb

istifadə həm ekoloji təmizliyi, həm də tükənməzliyi ilə diqqəti cəlb edir. Muxtar respublikamızın da enerji ehtiyatlarının tamamilə yerli imkanlar hesabına ödənilməsi üçün belə layihələrin tətbiqi gələcəkdə böyük perspektivlər vəd edir. Qeyd edək ki, Naxçıvanda küləkli və günəşli günlərin enerji potensialından istifadə olunması mühüm dövlət proqramlarında da öz əksini tapıb.

Noyabrın 24-də Naxçıvan Biznes Mərkəzində Günəş enerjisindən istifadə olunması məsələləri üzrə Naxçıvana dəvət olunmuş belçikalı qonaqlar – "Soltehc" şirkətinin baş meneceri Mişel Kallerami, şirkətin mühəndisi Jerome Alba və Belçikanın Lommel şəhəri merinin məsləhətçisi Elnur Əliyevlə muxtar respublikamızın bu sahə üzrə mütəxəssisləri arasında müzakirələr aparılaraq perspektivlər nəzərdən keçirilib, Naxçıvanda Günəş enerjisindən istifadə üçün yeni innovativ layihələrin imkanları qiymətləndirilib.

Həmin gün qonaqlar Naxçıvan Biznes Mərkəzində yerli məhsulların sərğisi, Naxçıvanın gəzməli, görməli yerləri, tarixi abidələri, mədəniyyət və səhiyyə müəssisələri ilə tanış olublar.

Növbəti iməciliklərdə də yeni yaşıllıqlar salınıb

Naxçıvan Muxtar Respublikasında ekoloji problemlərin həlli, ətraf mühitin qorunması, təbiətin zənginləşdirilməsi məqsədilə həyata keçirilən iməciliklər müntəzəkliklə davam etdirilir. Belə tədbirlərin nəticəsində ki, son illərdə diyarımızda yaşıllıq sahələrinin həcmi bir neçə dəfə artıb, xeyli meyvə bağları, yaşıllıq zolaqları salınıb.

Noyabrın 22-də keçirilən iməciliklərdə mövcud yaşıllıq zolaqlarına aqrotexniki qulluq göstərilib, yeni ərazilərdə belə sahələr genişləndirilib.

Naxçıvan şəhərinin sakinləri tərəfindən Uzunoba Su Anbarının aşağı hissəsindəki 1,5 hektarlıq ərazidə 100 ədəd meyvə, 915 ədəd meşə ağacı əkilib və əkilən sahələr suvarılıb. Müəssisə və təşkilatların ərazilərindəki yaşıllıqlara aqrotexniki qulluq göstərilib.

Muxtar respublikanın ən böyük bölgələrindən biri olan Şərur rayonunda Naxçıvan-Sədərək magistral yolunun Yuxarı Daşarx, Mahmudkənd və Cəlikənd hissəsində 500 ədəd meyvə, 1500 ədəd meşə ağacı əkilib.

İməcilik günü Babək rayonunun ərazisində də qələbəlik müşahidə edilib. Naxçıvan-Şahbuz avtomobil yolunun kənarındakı 8 hektarlıq ərazidə 200 ədəd meşə, 610 ədəd meyvə, Əshabi-Kəhf ziyarətgahına gedən yolun kənarlarında isə 500 ədəd meyvə ağacı əkilib.

Bağlar diyarı Ordubad rayonunda da iməciliklər müntəzəkliklə keçirilib, Naxçıvan-Ordubad magistral yolunun "Qarıcıq" adlanan ərazisində 250 ədəd, Dəstə kəndi ərazisində 150 ədəd, Əylis düzündə 400 ədəd, Qazi massivində 200 ədəd meyvə ağacı, kənd ərazilərində 700 ədəd meyvə və 500 ədəd meşə, rayon Suvarma Sistemləri İdarəsinin ərazisində 25 ədəd həmişəyaşıl ağac və 120 ədəd gül kolu əkilib.

Culfa rayonunun kəndlərində 2900 ədəd meşə və 1200 ədəd meyvə ağacı, Culfa şəhərinin ərazisində və Bənəniyar kəndində yeni tikilmiş sosial obyektlərin ətrafında 130 ədəd həmişəyaşıl ağac və 574 ədəd gül kolu, Culfa şəhərində 270 ədəd meyvə ağacı əkilib.

Kəngərli rayonunun Qıvrıq qəsəbəsində və Qarabağlar kəndinə gedən yolun kənarlarında 2 min ədəd meyvə ağacı əkilib.

Şahbuz şəhərində 1,1 hektarlıq yeni salınmış bağda 500 ədəd meyvə ağacı və 300 ədəd həmişəyaşıl ağac, Naxçıvan-Batabat magistral yolunun kənarlarında və Gömür kəndi ərazisində 1200 ədəd meyvə ağacı, 1300 ədəd həmişəyaşıl ağac əkilib.

Sədərək rayonunda da iməciliklərdə fəallıq müşahidə olunub. Naxçıvan-Sədərək magistral yolunun kənarlarında 800 ədəd meşə ağacı, Heydərabad qəsəbəsindəki park və xiyabanlarda 600 ədəd gül kolu və 90 ədəd həmişəyaşıl ağac əkilib.

Həmin gün muxtar respublikamızın bütün bölgələrində ahi vətəndaşların həyətlərində təmizlik-abadlıq işləri aparılıb.

Xəbərlər şöəsi

Tanınmış bəstəkar Naxçıvanda ustad dərsləri keçib

Musa Mirzəyev Azərbaycan professional bəstəkarlıq məktəbinin layiqli nümayəndələrindən biri, Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti, professor, "Şöhrət" və "Şərəf" ordenli, Prezident təqaüdüdür. Ötən həftə Naxçıvan Muxtar Respublikasında olan Musa Mirzəyev diyarımızın bir sıra mədəniyyət müəssisələri, təhsil ocaqları ilə tanış olub, ustad dərsləri keçib.

Naxçıvan Dövlət Universitetinin Konservatoriyasında keçilən ustad dərslərindən əvvəl çıxış edən universitetin rektoru, AMEA-nın müxbir üzvü Saleh Məhərrəmov Musa Mirzəyevin yaradıcılığı haqqında məlumat verib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Aparatının Humanitar siyasət məsələləri və ictimai təşkilatlarla iş şöbəsinin müdiri Rəhman Məmmədov çıxış edərək bildirib ki, Musa Mirzəyevin yaradıcılığı genişspektrlidir. O, musiqi tarixinə tanınmış bəstəkar, pianoçu, pedaqoq və ictimai xadim kimi daxil olub. Musa müəllimin musiqisi Azərbaycanın sərhədlərini aşaraq dünyanın bir çox ölkələrində tanınmış orkestrlərin, ifaçıların və dirijorların

təfsirində səsləndirilib, eləcə də bu əsərlərin notları və partituraları dəfələrlə nəşr edilib. Q.Qarayev məktəbinin istedadlı nümayəndələrindən biri olan Musa Mirzəyevin yaradıcılığında orkestr əsərləri, həmçinin kamera-instrumental və vokal əsərlər üstünlük təşkil edir.

Qeyd olunub ki, bəstəkar həm də uzun illərdir, pedaqoji fəaliyyət göstərərək öz bilik və bacarığını gənc musiqiçi nəslin yetişdirilməsinə sərf edir. Bu gün keçilən ustad dərsləri də bu məqsədə xidmət edir.

Ustad dərslərində danışan Musa Mirzəyev Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında böyük əməyi olan musiqi xadimlərinin yaradıcılıq istiqamətlərindən bəhs edib.

Sonra konservatoriyanın müəllim və tələbələrindən ifasında Musa Mirzəyevin "Adajio", "Yeni il", "Lirik sonatina", Vəlif Adıgözəlovun "Qorənfil", Ceyhan Allahverdiyevin "Dəniz və səma", Kamal Əhmədovun "Kapriçcio" əsərləri səsləndirilib. Ustad dərslərində professor Musa Mirzəyev tədbir iştirakçılarına maraqlandıran sualları cavablandırıb.

Həmin gün Naxçıvan Musiqi Kollecinə də professor Musa Mirzəyev ustad dərsləri keçib.

* * *

Professor Musa Mirzəyevlə Naxçıvan Bəstəkarlar Təşkilatında keçirilən görüş də maraqlı olub. Tədbiri giriş sözü ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Bəstəkarlar Təşkilatının sədri, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar incəsənət xadimi Şəmsəddin Qasımov açdı. Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının üzvü, sənətinəşinaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Yeganə Əsədova bəstəkarın həyat və yaradıcılığı barədə tədbir iştirakçılarına məlumat verib. Qeyd olunub ki, Musa Mirzəyev bu gün də gənclik eşqi ilə yazıb-yaradır. Onun yaradıcılığında Naxçıvan mövzusu da özünə yer tapıb.

Tədbirdə çıxış edən tanınmış bəstəkar və pedaqoq bu gün qədim diyarda fəaliyyət göstərən bəstəkarlara öz tövsiyələrini verib.

Tədbir iştirakçıları müəllifin ifasında onun əsərlərini dinləyiblər.

* * *

Ordubad Şəhər Uşaq Musiqi Məktəbində keçirilən görüşdə qeyd olunub ki, mədəniyyətin, incəsənətin, musiqinin inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər dövlət siyasətinin tərkib hissəsinə çevrilib. Bunun nəticəsidir ki, naxçıvanlı mədəniyyət və incəsənət ustaları da öz yaradıcılıqlarını genişləndirir, daha geniş sferada tanınırlar.

Sonra musiqi məktəbinin müəllim və şagirdlərinin ifasında Musa Mirzəyevin əsərləri səsləndirilib.

Xəbərlər şöbəsi

Hüquq olimpiadasının ikinci turu başa çatıb

Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) və Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə noyabrın 21-də muxtar respublikanın tam orta məktəblərinin şagirdləri, noyabrın 22-də isə ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələri arasında Naxçıvan Muxtar Respublikasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş hüquq olimpiadasının II turu keçirilib.

Yekun turda Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayon və şəhər məktəbləri üzrə, ümumilikdə, 74 şagird, 31-i ali təhsil ocaqlarından, 25-i orta ixtisas təhsili müəssisələrindən olmaqla, 56 tələbə iştirak edib. Birinci turda olduğu kimi, test üsulu ilə keçirilən olimpiadanın ikinci turunda da şagirdlər və tələbələr Azərbaycan Respublikası və Naxçıvan Muxtar Respublikası konstitusiyalarına, muxtariyyətin tarixi və hüquqi əsaslarına dair 60 sual üzrə biliklərini sınaayıblar.

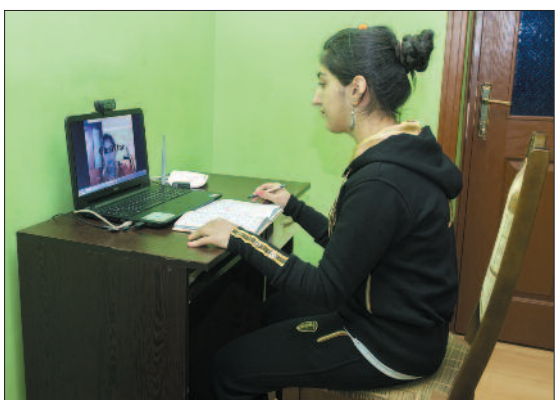
Olimpiadanın II turunda ən yüksək bal toplayan şagird və tələbələrə diplomlar təqdim olunacaq.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Aparatının mətbuat xidməti

Oxucu məktubları

Övladımın təhsilə cəlb olunması

bütün ailəmizi sevindirib

cəlb edilməsi ailəmizi sevindirdi. Qısa müddət ərzində qızım hərf-ləri öyrənməyə başladı. Hər həftənin bazar ertəsi, çərşənbə və cümə günləri saat 12³⁰-dan 14³⁰-dək qızımın kompüter arxasında oturaraq həvəslə çalışmasına, Nuranə müəllimənin səbrlə, təmkinlə qızıma və qızım kimi digər uşaqlara dərs keçməsinə bir valideyn kimi necə sevinməyim?

Muxtar respublikamızda sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar bu gün davamlı dövlət qayğısı əhatəsindədirlər. Bu il oktyabrın 1-də Məhdud Fiziki İmkanlılar üçün Naxçıvan Regional İnformasiya Mərkəzində Distant Tədris Mərkəzinin istifadəyə verilməsi bizim də ürəyimizcə oldu. On altı yaşında olan məhdud fiziki imkanlı övladım Mayisənin də həmin mərkəzdə təhsilə

12³⁰-dan 14³⁰-dək qızımın kompüter arxasında oturaraq həvəslə çalışmasına, Nuranə müəllimənin səbrlə, təmkinlə qızıma və qızım kimi digər uşaqlara dərs keçməsinə bir valideyn kimi necə sevinməyim?

Kəngərli rayonunun Qıvrıq qəsəbəsində oturan Naxçıvan şəhəri ilə əlaqə saxlayaraq bilik öyrənmək üçün yaradılmış bu tədris sistemi muxtar respublikada inkişaf və tərəqqinin

daha bir ifadəsi, insan amilinə qayğının bariz təəcəssümüdür. Onu da deyim ki, qızımın Latviya Respublikasına pulsuz müalicəyə göndərilməsi də bu qəbildən olan uşaqların daim dövlətin nəzarətində olmasının göstəricisidir.

Bu gün ailəmə o qədər sevinir ki, bunu sözlə ifadə etməkdə çətinlik çəkirəm. Bizim də ümidlərimiz, arzularımız çin olur. Sevinirik ki, övladımız təhsil alır. Bir valideyn kimi ailə üzvlərimiz adından yaradılan şəraitə, göstərilən qayğıya görə muxtar respublika rəhbərinə dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Təyyar SEYİDOV
Kəngərli rayonu,
Qıvrıq qəsəbə sakini

Hörmətli redaksiya.

Bu məktubu sizə Naxçıvan şəhərindən yazıram. Uzun illərdir ki, ailəməzlə Naxçıvan şəhərində yaşayırıq. Naxçıvan şəhərinin ildən-ilə, aydan-aya deyil, günbəgün gözəlləşməsi hər birimizi sevindirir. Şəhərimizə baxdıqca insanın könlü açılır. Yeni yaradılan bir-birindən gözəl binalar, yaşayış kompleksləri, küçə və parklar

Yeni binada yaradılan şərait rahatlığımızı təmin edib

hər birimizin ürəyincədir.

Şəhərimizin təmizliyi, yolların rahatlığı isə bu gözəlliyi daha da artırır. Yaşadığımız Atatürk küçəsindəki 5 nömrəli yaşayış binası köhnə tikililərdən idi. Doğrudur, binada yaşamaq üçün zəruri ehtiyaclar – təbii qaz, elektrik enerjisi daimi olsa da, çətinliklərimiz az deyildi. Necə deyərlər, köhnə elə köhnədir. Həmişə şəhərimizdəki əksər yaşayış binalarının müasir formada yenilənməsini gördükcə çox sevinir, fikirləşirdik ki, nə zamansa bu müasirlikdən bizim binaya da pay düşəcək. Bu ilin əvvəllərində yaşadığımız binada

əsaslı yenidənqurma işlərinə başlandı. Bina müasir tələblərə uyğun qurularaq bu yaxınlarda sakinlərin istifadəsinə verildi. İndi mənzillərimizin hər birinin sahəsi 30 kvadratmetr artırılıb, yaşayış üçün hərtərəfli şərait yaradılıb.

Binanın həyatında abadlıq işləri aparılıb, hər tərəfdə təmizlik və gözəllik hökm sürür. Bir daha qəzet vasitəsilə bu yaradılanlara görə dövlətimizə minnətdarlığımızı bildiririk.

Ramazan ABBASOV
Naxçıvan şəhər sakini

Dövlətimizə hər zaman minnətdaram

Bu gün muxtar respublikada insanların sağlamlığının qorunması istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilir. Yeni xəstəxana binaları tikilir, səhiyyə ocaqları müasir avadanlıqlarla təchiz olunur. Mən də xroniki böyrək çatışmazlığında uzun illərdir, əziyyət çəkirdim. Əvvəllər muxtar respublikamızda hemodializ aparatlarının məhdudluğu üzündən paytaxt şəhərimiz Bakıya, qonşu xarici ölkələrə gedirdim. Və bunun üçün xeyli vəsait lazım idi. 79 yaşım var və yaşlılıq imkan vermir ki, çox yol gedəm.

Artıq o əziyyətli günlərim arxada qalıb. Rayonumuzda müasir xəstəxana tikilib. O zaman xəstəxanaya inşa olunanda, ilk olaraq, bu aparatın olub-olmaması ilə maraqlandım. Eşidəndə ki, belə bir aparat rayonumuzda da olacaq, çox sevindim. İndi, şükür, həm ailəmin yanımdayam, həm də rayon xəstəxanasında həkim tərəfindən təyin olunmuş proqrama uyğun həftədə iki və ya üç dəfə 4 saat olmaqla hemodializ xidmətindən yararlanıram. Onu da xüsusilə qeyd etməliyəm ki, pulsuz dərman preparatları ilə tam təmin olunuruq. İndi özümü tam normal hiss edirəm.

Mən qəzet vasitəsilə ailəmə ilə birlikdə dövlətimizə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Sevincimi ifadə etməyə sözlərimin gücü çatmır. Sanki yenidən həyata dönmüşəm. Bütün bunlar muxtar respublika sakinlərinin sağlamlığına böyük diqqət yetirilməsinin ifadəsidir.

Arif NAĞIYEV
Culfa rayon sakini

Naxçıvan Muxtar Respublikasında özəl bölməyə, sahibkarlıq fəaliyyətinə yaradılan şərait, göstərilən dövlət qayğısından kollektivimiz də bəhrələnib. Uyğunlaşdırılmış binada fəaliyyət göstərən müəssisəmizin daha münasib yerə köçürülməsi üçün 2010-cu ilin yanvar ayında Sahibkarlığa Kömək Fondundan 560 min manat güzəştli kredit ayrılıb.

Layihəyə uyğun olaraq, Naxçıvan şəhərində zirzəmi ilə birlikdə 3 mərtəbədən ibarət yeni bina inşa edilib. Müəssisəmizdə keyfiyyətli istehsal üçün Almaniya, Yaponiya və Türkiyə istehsalı olan 70 adda ən müasir biçim, ölçü, ütü və tikmə avadanlıqları quraşdırılıb, istehsal prosesinə mərkəzləşdirilmiş qaydada nəzarət təmin edilib. Burada kostyum istehsalı sahəsi fəaliyyətə başlayanadək bu məhsullara olan tələbatın çox hissəsi idxal hesabına ödənilirdisə, gündəlik istehsal gücü 100 dəst kostyum olan yeni istehsal sahəsinin fəaliyyətə başlaması ilə həmin məhsullara olan tələbatın daxili imkanlar hesabına ödənilməsi təmin edilib.

Göstərilən dövlət qayğısı sayəsində fəaliyyətimizi daha da genişləndirmişik

Sifariş verilən xüsusi geyim formalarının kompleks şəkildə müəssisədə istehsal edilməsi məqsədilə yeni – köynək istehsalı sahəsi yaradılıb. Bu məqsədlə biznes-plan hazırlanıb Sahibkarlığa Kömək Fonduna təqdim olunub. Layihənin reallaşması üçün Sahibkarlığa Kömək Fondundan 165 min manat güzəştli kredit ayrılıb. Naxçıvan şəhərinin Əliabad qəsəbəsindəki Əcəmi 39 ünvanında yerləşən binada yeni istehsal sahəsi yaratmaq üçün təmir-bərpa və yenidənqurma işləri aparılıb. Layihəyə uyğun olaraq, ümumi sahəsi 654

kvadratmetr olan binada istehsal sahəsi, xammal və hazır məhsulların saxlanması üçün anbar, iaşə xidməti göstərməsi üçün yeməcxana və inzibati heyət üçün ayrı-ayrı iş otaqları yaradılıb. Türkiyənin "Talay makina" şirkəti ilə bağlanmış müqaviləyə uy-

ğun olaraq, köynək istehsalı sahəsində Yaponiya və Türkiyə istehsalı olan müasir texnoloji avadanlıqlar quraşdırılıb. İstehsal gücü gündə 1000 ədəd köynək olan yeni istehsal sahəsinin işə düşməsi ilə daxili bazarın tələbatının tamamilə ödənməyi qənaətinəyik.

Özəl bölməyə, sahibkarlıq fəaliyyətinə yaradılan şəraitə, göstərilən qayğıya görə dövlətimizə minnətdarıq.

Mehrangiz ƏKBƏROVA
"Zümrüd" KİÇİK Müəssisəsinin
icraçı direktoru

ŞƏRQ qapısı

Baş redaktor:
TURAL SƏFƏROV

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, "Təbriz" küçəsi, 1.

Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılır

Nömrəyə məsul: Səbuhi Həsənov

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tiraj: 4020. Sifariş № 985